

реться далі розробляти й збагачувати той матеріял. Але Комісія, перебуваючи у Львові, певна річ, не зможе вичерпати всього матеріялу, як що не поспішатиметься їй на допомогу широкі круги всієї нашої публіки. Тут кожен може допомогти, кожен положити свою невеличку, але незамінну іноді лепту в спільну скарбницю цього попереднього досліду, подавши відомости про той матеріял, що може зовсім випадково часом викинутись з уваги людей, що працюють безпосередньо коло збирання й опрацювання того матеріялу. І треба думати, що громадянство зрозуміє вагу задуманої роботи й прийде з допомогою своєю людям, що так довірливо до його обернулися.

ГАЗЕТ ТА ЖУРНАЛИ

До громадської допомоги.

Надрукований у нас недавно (ч. 282) заклик до громади од Бібліографічної Комісії Наукового Товариства ім. Шевченка повинен би звернути на себе пильну увагу серед усіх тих, хто цікавиться долею рідного письменства й бажав би йому допомогти. Як поясняє свій заклик Комісія, „хотілося б видати можливо повний покажчик (літератури про Шевченка), а цього зробити без допомоги всієї громади Комісія не в силі“. Тому й звертається до громадської допомоги, прохаючи подати звідусіль потрібний матеріял як новий, так і давній, колишній. І в цьому покладанні надій на громадську допомогу безперечно є вже сам по собі факт не аби-якої громадської ваги.

Наближаються Шевченкові дні—столітній ювілей народження великого поета. Інтерес до особи його, до його творів, до людей, з якими йому доводилось жити, до часу й обставин, серед яких творив свої невимірні твори, напевне має збільшитися,—збільшиться й серед громадянства, й серед дослідників. І найпершим ділом і для першого і для других повинно бути збирання всього, що коли-небудь про нашого Кобзаря писано було, всіх виданнів його творів, щоб зробити цим докладний підрахунок усього тому величезному матеріялові, якого назбиралося досить од часу перших виступів Шевченка на ниву письменства й до останніх днів. Роботу цю конче треба зробити, бо без неї не можна братись до справжнього студіювання життя і творчості Шевченкової, до пізнання того впливу, який—різними часами й на різних людей—мала його муза. Це перший ступінь, не зробивши якого не можна йти далі; це та попередня, може й чорна, але немінуче потрібна робота, без якої не обійтвся, коли б хто схотів серйозно працювати коло найбільшої, центральної скажу так, статі в нашому письменстві. Але разом це така величезна робота, що не під силу вона не то кожному по-одиноці, а навіть і більшому гуртові людей. Роскиданий протягом десятків літ і на просторі мало не цілого культурного світу, цей матеріял не може бути зібраний до купи силами й заходами поодиноких людей, хоча б якими засобами вони орудували. Без діяльної допомоги всього громадянства зробити цю роботу просто таки неможливо, і велику має рапію Бібліографічна Комісія, що вдалася до громадської допомоги.

Грунт до такої роботи положено працюю не втомного працівника на ниві нашої бібліографії, небіжчика Михайла Комарова, у видавній ще р. 1903 книжці „Шевченко въ литературѣ и искусствѣ“ та в його ж таки писаних додатках, які небіжчик не переставав робити до самої смерті *). Гурт людей компетентних, що спеціально працює коло нашої бібліографії в Бібліографічній Комісії Наукового Товариства бе-

*) Син небіжчика Б. М. Комаров сповістив нас, що примірник з додатками пізніше 1903 року вже переслано до Н. Товариства імени Шевченка у Львові.